

7. Kultura doby romantyzmu – notatka

1. Kultura polska po utracie niepodległości

- a) Mecenasami kultury były rody arystokratyczne: Czartoryscy, Lubomirscy, Potoccy, Działyńscy, Raczyńscy.
- b) W salonach artystycznych w większych miastach propagowano polską literaturę, muzykę i sztukę.

2. Romantyzm – prąd ideowy, literacki i artystyczny, który ukształtował się na przełomie XIX i XX w. w Wielkiej Brytanii i Niemczech.

a) Cechy romantyzmu

- odrzucenie oświeceniowego realizmu (głównym źródłem poznania jest rozum ludzki),
- kierowanie się emocjami,
- wiara w siłę uczuć i wyobraźnię,
- czerpanie inspiracji z tradycji ludowych oraz kultury średniowiecza,
- położenie nacisku na wolność.

b) **Ośrodkami polskiego romantyzmu** było Wilno i Warszawa, a po powstaniu listopadowym – Paryż.

c) Przedstawiciele polskiego romantyzmu

Imię i nazwisko	Dziedzina	Dzieła
Adam Mickiewicz	Literatura – poezja	<i>Pan Tadeusz, Dziady, Konrad Wallenrod, Ballady i romanse</i>
Juliusz Słowacki	Literatura – poezja	<i>Grób Agamemnona, Arab, Oda do wolności, Lila Weneda</i>
Fryderyk Chopin	Muzyka	<i>Polonezy, mazurki, etiudy np. etiuda rewolucyjna, koncerty.</i>
Stanisław Moniuszko	Muzyka	<i>Opery: Straszny dwór, Halka, operetki, balet Monte Christo, pieśni</i>
Piotr Michałowski	Malarstwo	<i>Bitwa pod Samosierrą, Rajtar, Napoleon na koniu</i>
Artur Grottger	Malarstwo	<i>Polonia, Lithuania, Wojna, Warszawa</i>

3. Polski mesjanizm – przekonanie, że naród polski jest wyjątkowy, a jego zadaniem jest wyzwolenie świata od zła, zbawienie ludzkości i objęcie przywództwa duchowego ludzkości.
Polska Mesjaszem narodów.

4. Początki badań historii Polski – wybitnym historykiem tego okresu był Joachim Lelewel.